

Europese
Parlementsverkiezingen
in het nieuws 2019
Voortgezet Onderwijs

Inhoudsopgave

Docentenhandleiding	3
Nieuwsservice	4
Start opdracht	5
Opdracht 1: Wat is de Europese Unie?	5
Opdracht 2: Welke landen zijn lid van Europese unie?	7
Opdracht 3: Wie is wie	8
Opdracht 4: Wat is Europees nieuws?	10
Opdracht 5: Framing	11
Opdracht 6: Nepnieuws	12
Aanvullende opdrachten	13
Brexit	13
Adopteer een Europees land	13
Jouw mening, mijn mening	14
Maak je eigen nieuwsquiz	14

Europese Parlementsverkiezingen in het nieuws 2019 - Voortgezet onderwijs is een uitgave van Nieuws in de klas. De opdrachten zijn bestemd voor scholieren in het voortgezet onderwijs.

© Nieuws in de klas, Amsterdam

Uitgave april 2019

Samenstelling en redactie: Janneke van Wijk

Hoofd- en eindredactie: Chris van Hall

Het kopiëren van delen ten behoeve van het gebruik door leerlingen is onbeperkt toegestaan. Het kopiëren van enig onderdeel ten behoeve van elk ander gebruik is alleen toegestaan na schriftelijk verkregen toestemming van de uitgever.

e: info@nieuwsindeklas.nl

w: www.nieuwsindeklas.nl

Docentenhandleiding

Het nieuws over de Europese verkiezingen is een prachtige kans om les te geven over Europa. Leerlingen volgen de berichtgeving, lezen verschillende meningen over Europa en gaan zelf actief op zoek naar nieuws. Het is de uitdaging om de Europese Unie te verbinden aan de belevingswereld van de leerlingen. Hiervoor is het nieuws een goed middel. Door aan de slag te gaan met deze lesbundel, krijgen de leerlingen een beter beeld wat Europa voor ze betekent. Ook zien de leerlingen dat Europa niet zomaar iets is waar je 'voor' of 'tegen' bent, maar dat 'Europa' op vele verschillende manieren in de samenleving terugkomt.

Het nieuws volgen

In dit document vindt u enkele lessuggesties om uw leerlingen opdrachten te geven waarbij ze gebruikmaken van het nieuws. Met behulp van dag- en weekbladen, radio en televisie bekwamen uw leerlingen zich in verschillende vaardigheden. Zo ontdekken zij nieuwe woorden en de betekenis daarvan, vergroten zij hun tekst- en nieuwsbegrip en leren zij reflecteren op de berichtgeving.

Korte nieuwsberichten kunnen al heel handig zijn om een beeld te krijgen van een nieuwsfeit. Maar ook reacties op artikelen op nieuwssites zijn heel leerzaam: de meningen van anderen leveren inspiratie op voor de vorming van een eigen mening. Niet alleen draagt het nieuws volgen bij aan een betere taalvaardigheid van de leerlingen, maar ook aan mediawijsheid en burgerschap.

Nieuws in de klas zet het nieuws daarom in als lesinstrument dat leerlingen helpt zich te informeren over actuele ontwikkelingen.

Aan de slag met het nieuws

Nieuws is op zichzelf al bruikbaar lesmateriaal. Door het nieuws te volgen en artikelen te zoeken zijn leerlingen bezig met taal, informatie selecteren en verwerken. Kortom: het nieuws volgen, draagt bij aan de algemene ontwikkeling en is een voorwaarde voor burgerschap.

Stemwijzer en scholierenverkiezingen van ProDemos

Via ProDemos kunt u mee doen aan de scholierenverkiezingen. Op www.scholierenverkiezingen.nl vindt u extra informatie. Kijk ook op YouTube Afspeellijst [Europese Parlementsverkiezingen](#). Daarnaast heeft ProDemos voor de Europese Parlementsverkiezingen een [stemwijzer](#) gemaakt die vanaf 23 april beschikbaar is.

Nieuwsservice

Nieuws in de klas stelt dag- en weekbladen kosteloos beschikbaar voor het onderwijs. U kunt de Nieuwsservice aanvragen, zodat de leerlingen het nieuws kunnen volgen, de berichtgeving kunnen vergelijken en bespreken. De verkiezingen zijn op 23 mei. U kunt de nieuwstitels laten bezorgen vanaf maandag 20 mei. Uw aanvraag moet dan uiterlijk 12 mei bij ons verwerkt zijn.

- **Bezorgdienst voor docenten:** U ontvangt twee weken lang twee exemplaren per dag van één of meerdere dag- en weekbladen naar keuze op school of bij u thuis
- **Bezorgdienst voor leerlingen:** Alle leerlingen ontvangen twee weken lang één exemplaar van een nieuwstitel van uw keuze op hun thuisadres. U bepaalt welke leerling welke titel ontvangt en wanneer
- **Nieuwsservice Digitaal:** Met de Nieuwsservice Digitaal krijgen docenten en leerlingen toegang tot de digitale edities van nieuwstitel.

Stappen om kosteloos nieuwstitels te ontvangen:

1. Maak een account aan op <https://mijn.nieuwsindeklas.nl>
2. Vul uw persoonlijke gegevens in en de gegevens van uw school (inclusief BRIN nummer).
3. Maak een keuze: Geef aan welke dag- en weekbladen u wilt ontvangen, op welk adres en in welke periode. U ontvangt van aangevraagde nieuwstitel s twee weken lang (met uitzondering van weekbladen, deze komen één keer per week uit). Voor een overzicht van de nieuwstitels, zie <https://www.nieuwsindeklas.nl/onze-diensten/overzicht-nieuwstitels/>

Voor vragen kunt u mailen naar info@nieuwsindeklas.nl.

Nieuwsmedia besteden ook aandacht aan de Europese verkiezingen door middel van specials, debatten, etc. Kijk voor een overzicht op: <https://www.nieuwsindeklas.nl/lesmateriaal/lespakket/europese-parlementsverkiezingen-lesmateriaal/>

Start opdracht

Voordat je de opdrachten gaat maken ga je een quiz maken. Wat weet je al van de Europese Unie? Doe de quiz op www.europese-verkiezingen.eu/quiz

Vul jouw score van de quiz in:

Test uw kennis van de EU

Opdracht 1: Wat is de Europese Unie?

De Europese Unie (EU) is een economische en politieke samenwerking van 28 Europese landen (lidstaten). Deze landen hebben de EU bevoegdheden gegeven om gemeenschappelijk Europees beleid te voeren. ¹

De Europese Unie voert een gemeenschappelijk beleid op het gebied van onder andere:

- landbouw;
- visserij;
- een vrije binnenmarkt;
- handelspolitiek;
- ontwikkelingsbeleid;
- milieu;
- hulpverlening bij natuurrampen.

a. Zoek voor twee onderwerpen hierboven een artikel in een krant.

Noteer bronvermelding

Artikel 1:

Bronvermelding:

Artikel 2:

Bronvermelding:

¹ Bron:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/europese-unie/vraag-en-antwoord/wat-is-de-europese-unie>

b. Komt Europa voor in de artikelen? Zo ja, leg uit waarom.

.....
.....

c. Lees de artikelen aandachtig. Dekt de kop de lading van de artikelen? De kop kan een soort hele korte samenvatting zijn of aandacht trekken om het artikel te lezen. Daarmee gaan nuances verloren.

Welke nuance mis je als je alleen de kop leest?

.....
.....

d. Kun je een andere kop bedenken die beter past?

.....
.....

Opdracht 2: Welke landen zijn lid van Europese unie?

a. Kleur in onderstaande kaart² de landen in die lid zijn van Europese unie.

b. Geef de Brexit landen een andere kleur.

² Kaart van Europa: By Future map of the world - Own work, CC BY-SA 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=30962876>

Opdracht 3: Wie is wie

- a. Aan de verkiezingen voor het Europees Parlement doen in 2019 zestien partijen uit Nederland mee. Zoek op wie de lijsttrekkers zijn en vul onderstaande tabel in.

D66 Lijsttrekker:	CDA Lijsttrekker:	PVV Lijsttrekker:	VVD Lijsttrekker:
SP Lijsttrekker:	PvdA Lijsttrekker:	ChristenUnie-SGP Lijsttrekker:	GROEN LINKS Lijsttrekker:
Partij voor de Dieren Lijsttrekker:	50 PLUS Lijsttrekker:	JEZUS LEEFT Lijsttrekker:	DENK Lijsttrekker:
De Groenen Lijsttrekker:	Forum voor Democratie Lijsttrekker:	vandeRegio & Piratenpartij Lijsttrekker:	Volt Nederland Lijsttrekker:

Bron: www.kiesraad.nl

- b. Welke lijsttrekker(s) waren de afgelopen week het meest in het nieuws en waarom?

.....

Europese Fracties

Nederlandse partijen maken deel uit van grotere fracties in het Europese Parlement. Nederlandse partijen werken daarin samen met partijen uit andere landen. De afgelopen vijf jaar maakten acht fracties deel uit van het parlement. Een klein aantal parlementsleden is niet aangesloten bij een fractie.

- c. Welke acht fracties zijn op dit moment al vertegenwoordigd in het Europees Parlement?

1.
 2.

3.
4.
5.
6.
7.
8.

Tip kijk op :

<https://prodemos.nl/kennis-en-debat/publicaties/informatie-over-politiek/de-europese-unie/europese-verkiezingen/>

- d. Noteer bij welke fracties de Nederlandse partijen waren aangesloten in de afgelopen periode.

D66:

.....
.....

CDA:

.....
.....

PVV:

.....
.....

VVD:

.....
.....

SP:

.....
.....

PvdA:

.....
.....

ChristenUnie-SGP:

.....
.....

GroenLinks:

.....
.....

Partij voor de Dieren:

.....
.....

Tip kijk op: www.europarl.europa.eu/meps/nl/

- e. Twee verschillende partijen zijn aangesloten bij dezelfde fractie. Is dat een logische combinatie? Leg uit waarom.

.....
.....
.....

Opdracht 4: Wat is Europees nieuws?

Nieuwsmedia berichten over het laatste nieuws. Maar niet alle berichtgeving gaat over het laatste nieuws: vaak bieden nieuwsmedia juist achtergronden en commentaren bij de actualiteit. Hieronder staat waar een nieuwsredactie onder andere op let bij het kiezen van het nieuws. Kijk ook op [Nieuwswaarde van een bericht](#).

Wanneer is iets nieuws?

- Is het recent gebeurd?
- Is het bijzonder?
- Is het dichtbij?
- Is het voor de doelgroep interessant?
- Is het voor veel mensen van belang?

- a. Zoek twee nieuwsberichten die gaan over de Europese Unie. Geef van beide artikelen aan welke punten van hierboven terug te vinden zijn. Leg uit.

.....
.....
.....

- b. Welke van de twee artikelen vind jij het belangrijkste in het kader van de Europese verkiezingen. Leg uit.

.....
.....
.....
.....

Nieuws over de Europese Unie in verschillende rubrieken

- c. Over het algemeen hebben kranten of nieuwssites één of meer rubrieken, zoals 'Binnenland', 'Buitenland', 'Economie', 'Opinie'. Zoek in minimaal drie verschillende rubrieken nieuws over de Europese Unie. Leg uit wat de link is met het nieuws en de Europese Unie.

.....
.....
.....

- d. Zoek een cartoon of strip die ingaat op de Europese Unie of Europese verkiezingen. Leg uit.

.....
.....

Opdracht 5: Framing

Misschien ben je het woord framing weleens tegengekomen. Framing is een manier om een boodschap over te brengen, door die boodschap te plaatsen binnen een bestaand kader. Door het gebruik van specifieke woorden of beelden bij het onderwerp is er sneller duidelijk wat er wordt bedoeld. Framing wordt gebruikt om mensen te overtuigen. Met de keuze voor bepaalde woorden of beelden beïnvloed je de beeldvorming omdat die positief of negatief kan zijn. Het maakt bijvoorbeeld uit of je iemand een vrijheidsstrijder noemt of een terrorist. En een villasubsidie klinkt anders dan hypotheekrenteaftrek.

Frames maken gebruik van de connotaties van een woord; de bijbetekenis of gevoelswaarde van een woord. Denotatie staat juist voor de directe betekenis van het woord.

Politici maken gebruik van frames omdat het nieuwe beeld makkelijk te onthouden is en je er sneller een mening over vormt. Tegenstanders worden op deze manier in de verdediging gedrukt. Frames spelen vaak in op gevoelens en emoties. Bij debatten wordt er gretig gebruik gemaakt van framing en andere taalstrategieën.

- a. Ga in Blendle of op nieuwssites op zoek naar voorbeelden van framing en noteer bronvermelding. Tip: Zoek steeds op Europese Verkiezingen en een andere term bijvoorbeeld milieu, landbouw of veiligheid.

Citaat met framing	Naam nieuwstitel	Titel bericht	Naam auteur	Datum

Opdracht 6: Nepnieuws

Onder nepnieuws verstaan we berichten die uit valse informatie bestaan en bedoeld zijn om te misleiden. Vaak zijn deze berichten geschreven om geld te verdienen aan het aantal kliks. Soms worden ze ook geschreven om de publieke opinie te beïnvloeden. De nepberichten maken vaak gebruik van sensationele koppen die ervoor zorgen dat de lezer erop klikt en het bericht veel wordt gedeeld. Hoe meer er op het bericht geklikt wordt, hoe vaker het op social media en in zoekmachines verschijnt.

Daarnaast bestaat er ook satirisch nieuws. Dit nieuws is niet bedoeld om te misleiden, maar is bedoeld om zaken uit het nieuws uit te vergroten of op de hak te nemen. Het is meer bedoeld om de macht uit te dagen, te ontregelen en commentaar te geven. Er wordt gebruik gemaakt van stijlkenmerken zoals ironie. Voorbeelden kun je vinden op de website van [de Speld](http://deSpeld.nl).

Via deze checklist voor nepnieuws kun je kijken of je met nepnieuws te maken hebt. www.nieuwsindeklas.nl/checklist-nepnieuws

Maak gebruik van bovenstaande checklist bij het maken van deze opdracht.

- a. Welke andere benamingen zijn er voor nepnieuws? Noem er minimaal twee en omschrijf wat het verschil is.

.....
.....

- b. Ga in nieuwstitels op zoek naar een onderwerp en verzin een kop en twee regels voor een nepnieuwsbericht.

.....
.....

- c. Ga in nieuwstitels op zoek naar een onderwerp en verzin een kop en twee regels voor een satirisch nieuwsbericht.

.....
.....

- d. Hoe helpen de [journalistieke regels](#) bij het tegengaan van nepnieuws?

.....
.....
.....

Aanvullende opdrachten

Brexit

Kijk voor het laatste nieuws rond de Brexit op <https://www.nu.nl/brexit>
Omdat de Brexit is uitgesteld tot 31 oktober doen de Britten nog mee aan de verkiezingen voor het Europees parlement.

- Zoek uit waarom de Britten juist tot die datum uitstel hebben gekregen.

.....
.....

- Wat is het laatste nieuws rond de Brexit dat je kan vinden?

.....
.....
.....

- Waarom is minister Blok van Buitenlandse zaken voor een uitstel van de Brexit tot 31 oktober.

.....
.....
.....

Adopteer een Europees land

Aan deze opdracht werk je met z'n tweeën. Over twee weken houden jullie een korte presentatie over een land in Europa. Werk op de volgende manier:

- Kies een land van de Europese Unie
- Verzamel de komende twee weken zoveel mogelijk artikelen over dit land uit verschillende nieuwsmedia. Bekijk ook het [overzicht van nieuwsmedia](#).
- Noteer de belangrijkste gebeurtenissen of ontwikkelingen die erin beschreven staan
- Is er een link tussen de gebeurtenissen of ontwikkelingen en de Europese verkiezingen?
- Maak een opzet voor de presentatie (Wat ga je vertellen?)
- Zet de belangrijkste zaken op een A4-tje en deel dat bij jullie presentatie uit
- Uiteindelijk houden jullie een korte presentatie (3 - 5 minuten) waarin jullie vertellen op welke manier jullie land in het nieuws was en wat de ontwikkelingen waren

Jouw mening, mijn mening

Leerlingen reageren op stellingen naar aanleiding van de Europese verkiezingen en discussiëren hierover. Ze gebruiken nieuwsmedia om hun argumenten voor te bereiden. Tip: gebruik [stemwijzers](#) om stellingen uit te zoeken.

Maak je eigen nieuwsquiz

De leerlingen maken in kleine groepjes een nieuwsquiz voor de klas. Ze gebruiken ter inspiratie voor het maken van de vragen de berichtgeving over de Europese Unie.

Bespreek klassikaal welke soorten vragen er in een nieuwsquiz zitten.

Bijvoorbeeld:

- Welk nieuwswoord is dat: lettergrepen van een woord dat veel in het nieuws was door elkaar gehusseld
- Bij een cartoon: Wat is de betekenis van deze cartoon?
- Bij een kopje of alinea: Welk woord ontbreekt?
- Bij een foto: Welk nieuws hoort bij deze foto?
- Bij reactie op nieuws: Op welk nieuws is dit een reactie?
- Vragen naar feiten
- Meningsvraag over het nieuws
- ...

Bespreek hoe de leerlingen de quiz maken: met pen en papier, in wordbestand of met online quiztools zoals <http://www.kahoot.com>,

<https://nl.surveymonkey.com/mp/quiz/> of <http://www.onlinequizcreator.com/>

Overleg ook uit hoeveel vragen de quiz minimaal en maximaal moet bestaan.

Speel enkele quizzes klassikaal. De quizmakers bepalen of de overige leerlingen de quiz individueel, klassikaal of in teams spelen. Eventueel bedenken ze ook een prijs.